

Οί δύο συναυλίες της 'Ορχήστρας του Ραδιοσταθμού του Βερολίνου

ΠΡΟΤΕΛΕΥΤΑΙΟ νούμερο της «παρελάσεως ὀρχηστρῶν» στοῦ ἐφετινοῦ Φεστιβάλ 'Αθηνῶν, ἦταν ἡ Συμφωνική τοῦ Ραδιοσταθμοῦ τοῦ Βερολίνου, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Βόλφγκανγκ Σαβάλλις.

Τὸ νὰ παραθέσῃ κανεὶς μίαν πρὸς μίαν τὶς ἀρετὲς τοῦ συγκροτήματος, θὰ ἦταν μάλλον πλεονασμός· οἱ Βερολινέζοι συμφωνισταί, κάτοχοι μίας ἀπὸ τὶς πρῶτες θέσεις τοῦ μουσικοῦ στερεώματος, διαθέτουν —ὡπως εἶναι φυσικόν— καὶ ὅλα τὰ συναφή μετ' αὐτοῦ τοῦ εἶδους τοὺς χαρίσματα, τὴν ὁμοιογένεια ἤχου, τὴν σύμφορ, τὴν ἀφογή τονικῆ ἀκρίβεια κλπ. Εἶναι δηλαδὴ τὸ εὖχρηστο ἐκεῖνο ὄργανον ποὺ θὰ ὑπακούσῃ ἀμέσως καὶ σαφέστατα στὶς ἐντολὰς τοῦ ἀρχιμουσικοῦ, σὰν διαυγὲς κάτοπτρον τῆς προσωπικότητός του.

Μὲ αὐτὸ τὸ «μέσον» γνωρίσαμε τὴν βαθυστόχαστη φυσιογνωμίαν τοῦ Βόλφγκανγκ Σαβάλλις. Ὁ μαέστρος ἔχει ἀναπτύξει στὸ ἔπα-

Τῆς Λιάνας Ρουσιάνου - Πιπεράκη

κρον τὴν εὐγένεια τῆς ἐκφράσεως καὶ ἐπιβάλλεται μετὰ τὴν ἐσωτερικότητα τῆς σκέψεως, τὴν διαύγεια τῆς μουσικῆς ἀντιλήψεως. Δὲν ἀλλοίσκεται σὲ ρητορείας, δὲν ἐπιχειρεῖ νὰ ἐντυπωσιάσῃ. Ἡ αὐτοπεπιθάρχια τοῦ τὸν ὠθεῖ στὴν χάραξιν μίας ἀπείρητης γραμμῆς, ὅπου ὁ δυναμισμὸς ὑποτάσσεται στὶς ἀνάγκας μίας ἐρμηνευτικῆς μορφῆς ὕψους πνευματικότητος.

Στὸ ἴδιο ψυχικὸ κλίμα ἀνήκει καὶ ἡ βιολωνίστρια Ἐντίθ Πάινεμαν, ἡ σολίστ τῆς πρώτης συναυλίας τῆς Βερολινέζικης ὀρχήστρας, ποὺ παρουσίασε τὸ Κοντσέρτο σὲ μί ἑλ. τοῦ Μέντελσον. Ἡ ἐξαιρετικὴ αὐτῆς νέα καλλιτέχνης μετὰ τὸν γλυκύτατον διάφανον ἤχον καὶ τὴν σίγουρην ἀπροβλεπτή τεχνικήν, ἀνήκει στὴν κατηγορίαν τῶν ἐρμηνευτῶν ποῦ, παρ' ὅτι ἀσκοῦν πληρῆ ἑλεγχον πάντων στίς παρορμησεις τους, ἐν τούτοις, κάτω ἀπὸ τὸ συγκρατημένον σχῆμα τῆς δομῆς τους,

διαφαίνεται ἡ γεμάτη σθένος ἐσωτερικὴ ζωή.

Ἐντελῶς ἀντίθετη ἀπεδείχθη ἡ προσωπικότης τοῦ Καούντιο Ἀρράου, ποὺ ἀπέδωσε στὴν β' συναυλία τὸ Πρῶτον Κοντσέρτο τοῦ Μπράμς. Ὁ διάσημος πιανίστας βασιλεῖ τὴν ἀναμφισβήτητην ἀξίαν του, πάνω σὲ ἀρετὲς καθαρῶς πιανιστικῆς, καὶ σ' ἓνα ταμπεραμέντο συναρπαστικῆς ζωηρότητος. Ἐκπλήσσει μετὰ τὴν ἀπίστευτη ἀνεστὶ τῆς «μεγάλης τεχνικῆς» του, μετὰ τὸν πλοῦστο λαμπρὸ ἤχον του, στὰ μέρη, ὅμως, ποὺ ἀπαιτοῦν βαθεῖαν μουσικότητα καὶ ἀτμόσφαιραν ποιήσεως, διαπιστώνουμε τὴν ἐκφραστικὴν ἀδυναμίαν τοῦ βιρτουόζου. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἐρμηνεία του δὲν προσφέρει τὴν μυχία ἱκανοποίησιν, τὴν λυτρωτικὴν χαρὰ τῆς μεγάλης τέχνης. Σὲ ἀντιστάθμισμα, ὅμως, ἐνθουσιάζει τὸ κοινόν, πολὺ περισσότερον μάλιστα ἐφ' ὅσον (ὅπως συνέβη προχθές) ἡ συνεργασία μετὰ τὴν ὀρχήστραν εἶναι εὐτυχής, μετὰ τὸν τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ρυθμικῆς καὶ ἡχητικῆς συμπτώσεως.

Λ. ΡΟΥΣΣΙΑΝΟΥ-ΠΙΠΕΡΑΚΗ